

Katonai küldöttségünk Jugoszláviában

Nikola Ljubiesics hadsereg-tábornok, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság nemzetvédelmi miniszterének meghívására Czinege Lajos vezéreztetés, honvédelmi miniszter vezetésével — a közeli napokban — katonai küldöttség utazik Jugoszláviába.

Szolidaritás a chilei néppel

Tegnap, csütörtökön délután chilei szolidaritási gyűlést rendeztek a Szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola dísztermében. Tiltakozó táviratukban kifejezték felháborodásukat a katonai junta terrorja ellen.

A Szegedi Élelmiszeripari

Főiskola hallgatói, tanári testülete és dolgozói ugyan-csak szolidaritási gyűlést rendeztek tegnap főiskolájuk nagy előadótermében. A gyűlés résztvevői szintén táviratban fejezték ki szolidaritásukat a chilei hazafiakkal, s követelték a behatárolt szabadon bocsátását.

Gyógyítók

„Szeretek ide járni.” — mondják az emberek gyakran, és általában kedvező szórakozóhelyükre, mozira, klubra, régi vagy új iskolájukra, ilyesmire gondolnak. Találkoztam egy asszonnyal, Vetró Mihálynéval, aki a Rendelőintézet fizioterápiás részlegének egyik fülkéjében, kezelés közben mondta ki ezt a mondatot. Nyilván hihetetlen csodálkozást látott az arcon, mert még hozzátette: „bármilyen furcsán hangzik”.

Hát elég furcsán. Mert ki szereti, ha beteg? Ki jár szívesen a rendelőintézetbe? Még hozzá kerek egy évtizede, rendszeresen. Mert Vetróné tíz éve jár fizioterápiás kezelésre, keresztneven szólítja Márton Andrásné, a vezető asszisztensnő.

— Tudja, milyen jól esik az embernek, ha van, aki gondját-baját meghallgatja? — kérdezi a szomorú tekintetű asszony. — Nekem egy nagybeteg fiam van, magam is régóta kinlódok a gerincemmel. Itt beültetnek a gépek közé, a fülkébe, mellem ülnek és vigasztalnak. Egészen megkönnyebbülök, jobbnak látom az életet, amikor kimegyek. Okos, tapasztalt nők dolgoznak itt, mindig van jó szavuk hozzám. Nyugodtan mondhatom, néhányszor megmentettek már az életnek.

A beteg szavait a vezető asszisztens is hallja, a szemé sarkából könnyesebben indul, végigszánkázik az arcán. Szemérmesen elfordul, máris új beteget üdvözöl, vidáman hangzó jó napot. Hat asszisztensnő, és két tanuló, vagy ahogy a betegek mondják, „a nővérek” munkáját irányítja Mártonné, a fizioterápiás. Húsz éve dolgozik itt, a patyolatfehér függönyök és a laikus számára bonyolult szerkezetű, hangtalanul gyógyító gépek között.

— Az emberek, a betegek között — javít ki, amikor bepillantva a jegyzeteimbe, jól vagyunk így hatan, fél

szövből értjük egymást, öszzeszesztünk. Hiába a sok munka, meg minden, mint a karikacsapás. A nővérek összenevetnek, érezni, tényleg mindannyian a helyükön tudják magukat. Dobány Gáborné 18, dr. Jedli Károlyné 10 éve dolgozik itt. A többiek, Szűcs Magdolna, Zsiga Veronika, Gergely Margit, egy-két, vagy három éve. A három fiatal közül ketten érettségiztek, most végeznek egy speciális tanfolyamot, és mivel kevesen vannak, nem tanulmányi szabadságot kapnak, hanem a többiek dolgoznak helyettük, amíg ők a könyv fölé hajolnak.

— Fizesés? — Tavaly emelkedett, az egészségügyi bérének általános rendezésekor. A legtöbb az enyém, 1900 forint — mondja a vezető asszisztens. — 1200 a legkevesebb, a többieké 1300 és 1500 között van.

— Nem kevés ennyi munkáért? — Dehogynem, Bár... átlag 100 forinttal többet kapunk, mint más részlegek asszisztensei. Mit mondjak? Húsz évvel ezelőtt 650 forinttal kezdtem, néhány hét és nyugdíjas leszek. Remélem, a fiatalok már jobban keresnek majd a nyugdíjuk előtt. És jó lenne, ha nekünk is heti 44 órát kellene csak dolgozni, nem 48-at. Fizikailag, szellemileg elfáradunk, mire vége a napnak.

Asszonyok jönnek be vásárló szatyorról, a nővérek megkérdezik, mit vettek? Főzés, gyereknevelés, háztartás, munka — örök témák. Gyerekrühát hideg vízben öblögető asszonyok átfázott karjaikat kezelik. Napban, esőben, földet munkáló falusi férfiak nyújtják kidolgozott végtagjaikat gyógyításra.

A nővérek fáradhatatlanok. Eligazítják a nehezen tájékozódót, hova menjen szívvizsgálatra, vérévételre, röntgenre. Tanácsot adnak családi ügyekben, meghallgatják a munkahelyi kellemetlenségről szóló beszámolót. Vigasztalnak, mosolyognak, vidítanak, eloszlatják a fölösleges aggodalmakat, viccet mondanak, és komoly együttérzéssel segítenek elviselni ezer bajt. Gyógyítanak. Gépekkel és meleg, asszony szavakkal.

Sulyok Erzsébe

Válaszok a kérdésekre

Az ifjúsági törvény végrehajtása a tervezőknél

Az ifjúságról szóló törvény gyakorlati alkalmazása az egyes üzemeknél, vállalatoknál napjaink feladata. A Szegedi Tervező Vállalatnál az eredményes végrehajtáshoz intézkedési tervet állítottak össze, melyben többek között szerepel a fiatal mérnökök tevékenységének értékelése is.

A vállalat 12 kérdésből álló sorozatot állított össze, melyre választ kért fiatal mérnökeiktől. A kérdőívben olyan lényegbevágó kérdések szerepeltek, mint például, milyen mértékben tudják hasznosítani egyetemi végzettségüket, milyen munkákkal foglalkoztak az egyetem befejezése után, milyen továbbképzési előadásokon vettek, illetve vesznek részt. A válaszok alapján a vállalat műszaki osztálya előzetes felmérést és értékelést készített. Ennek felhasználásával a közelmúltban megvitatták a fiatal értelmiség helyzetét.

A vélemények összegzéseként megállapítható, hogy a fiatal, kevés szakmai gyakorlattal rendelkező mérnökök igénye az önálló munkavégzés. Ez az elvárás elsősorban az építészknél jelentkezik. A fiatal mérnökök szeretnék teljes mértékben magukénak vallani azt, amit terveztek, ezt azonban bizonyos fokig gátolja a tervezői jogosultságról szóló miniszteri rendelet idevonatkozó szakasza.

Ezt az ellentmondást kell feloldania a vállalatvezetésnek olyképpen, hogy a

rendelet szellemében és szabályai szerint eljárva elégtételt se ki fiatal mérnökei igényét. A megoldással kapcsolatban több javaslat hangzott el. Ezek szerint a megvalósítás elsősorban a KISZ-szervezetben belüli tervezésekre vonatkozó pályázatok kiírásával oldható meg. Lényege, hogy a fiatal mérnökök számára is biztosítsák a saját tervezési munka sikerélményét, ehhez meg kellene találni azt a területet, ahol az ő szakmai rutinjuk is elegendő a feladat eredményes megoldásához.

Több hozzászólás az alábbiakban körvonalazta a feladat megoldását: az utolsó öt évben a megyében húsz-ezer lakás épül, s ennek fele a teljes koordinátlan, családi ház építés révén valósul meg. Ennek következtében az egyes területeken, de néhol még az új osztatásokban is rendezetlenül, sok esetben elavult szerkezetű és beosztású lakóépületek építésére került sor. Tekintettel arra, hogy

ezt a tevékenységet csak a magántervezők által elkészített tervrajzok engedélyezési eljárásakor ellenőrzik, lehetetlen az építési igényének, izlésének a lakótelep összhangjába való belekomponálása. Ezáltal a rendezési tervek alapelveivel ellentétes megjelenésű családi házak is készülnek. Mivel az ilyen és ehhez hasonló, anyagilag nem mérhető károk megelőzése magántervezői szinten a terület tagoltsága, az egyes épületek külön-külön tervező általi megtervezése miatt nem biztosítható, ezért időszerű lenne KISZ-védnökséggel rendelt teremtani építészainknak a fenti építkezéseknél.

Ugyanakkor ez a megoldás egyben előrelépést jelentene, fiatal tervezők sikerélményét biztosítaná. Másrészt a fiatal műszaki értelmiségi szakember jelenlegi rutinjának megfelelő munkát végezve gyűjthetné szakmai tapasztalatait, összekapcsolva a közvetlen gyakorlattal.

Monory Bules

Korszerű termékek a textiliparban

Az összes hazai előállítású textiltermékek közül a kötött-hurkolt kelmék aránya

az 1967. évi 9 százalékkal szemben napjainkban már meghaladja a 15 százalékot, s a mesterségeszál-felhasználás az 1968. évi 27 százalékról csaknem 40 százalékra nőtt. Az arányváltozások arról vallanak, hogy a textilipari technológiákban jelentős változás megy végbe.

Ennek jegyében bővítik a kötött-hurkolt anyagok termelését több más nagyvállalat mellett a Pamutnyomóipari Vállalat is, amely már olyan termékekkel büszkélkedhet, mint például a vásárdíjas „Réka”. Jerseygyártásra berendezkedett a Győri Richards Gyár, s újabban megkezdte a kötött-hurkolt kelmék előállítását a Hazai Pamutszövő, a Kőbányai Textilgyár és a Magyar Posztógyár. Mindebből következik, hogy egyre inkább csökkenhet az ilyen jellegű textiliák importja. A bőséges minta- és színválasztékú, tetszetős hazai termékek iránt az érdeklődés már eddig is megvolt a vásárlók körében. Elterjedésüket csupán a megkezdés magas árszívnál akadályozta. Most azonban — egyebek mellett — csökkentették a szintetikus alapú kötött-hurkolt kelmék árát is, s így irántuk a kereslet várhatóan megélnéül. Az ipar számít erre. Az idén például Panyova már több mint 10 millió, a Richards gyár pedig 1 200 000 méter ilyen anyagot termel. (MTI)

Sz. I.

Veszélyes kilincsek

Veszélyekben túltengő környekben talán nevesítésnek hat, ha valaki az atomfegyverek, a háborúk, az energiahány vagy netán a környezetszennyezés gondjai helyett egyszerűen csak veszélyes kilincsekről beszél. De talán éppen azért, mert szép számban hemzsegnének körülöttünk olyan veszélyes is, amelyeken változtatni nemigen, vagy legalábbis nem egyhamar tudunk, talán ezért reagál az ember oly érzékenyen aprócska, de annál bosszantóbb veszélyesekre, adott esetben a kilincsekre.

Pontosabban szólva tulajdonképpen nem is kilincsekről van szó, inkább kilincsszerű fogantyúkról, vagy talán fogantyúszerű kilincsekről. Ennek eldöntését Önökre bízom, hiszen nyilván találkoztak már hasonlóval. A házigyári épületek kapuit díszíti, s arra jó, hogy az ember betehesse maga után a kaput. Megfogja a fogantyút, mint egy kilincset, és szépen becsuk-

ja az ajtót, ami fémből lényegesen nehezebb, és tehetetlenebb is tekintélyes. És éppen ezért jó odafigyelni. Mert nem mindegy ám, hogy hol fogja meg a delikvens azt a fogantyút. Alul, felül, vagy a csuklópántok felőli oldalon szabad csak hozzányúlni, különben az ember egy időre elbűsűzhat néhány ujjától. Ha ugyanis a nyílás felőli oldalon fogja meg a gyanútlan áldozat, a fémajtó kellemesen közrekapja ujjait.

Lehet, hogy az átlagnál szórakozottabb vagyok, de velem már kétszer történt meg. Pedig hát, az első fájdalomra emlékezve igyekszem figyelni, de olykor mégsem sikerül. Jó volna tenni valamit a kilincsekkel, például máshogyan, vagy máshová szerelni őket. Igaz, egy felnőt kibírja némi káromkodás árán, de gyermekujjakkal például aligha lenne jó egy ilyesfajta inzultus.